

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 56/10
Люксембург, 15 юни 2010 г.

Решение по дело C-211/08
Комисия/Испания

Когато в рамките на временен престой в държава членка, различна от тази на осигуреното лице, се предоставя непредвидено болнично лечение, държавата членка на осигуреното лице не е задължена да възстановява разходите на пациента, които в държавата, където лечението е предоставено, са оставени в негова тежест

Институцията в държавата членка на осигуреното лице е задължена единствено да възстанови на институцията в държавата, в която лечението е предоставено, поетите от последната институция разходи съгласно размера на покриване, който е в сила в държавата членка на престой

Съгласно испанското законодателство в областта на здравеопазването по принцип напълно безплатни са единствено услугите, предоставени от испанската национална система за здравеопазване на осигурените в нейните рамки лица. Все пак в съответствие с механизма, предвиден от Регламент № 1408/71¹, когато на лице, осигурено в рамките на испанската система за здравеопазване, се предоставят непредвидени медицински услуги в друга държава членка (т.е. болнично лечение, необходимост за което възниква поради развитие в здравословното състояние на това лице в рамките на временен престой в тази държава членка), испанската система възстановява на институцията на държавата, в която медицинските услуги са предоставени, поетите от тази институция разходи съгласно размера на покриване, който е в сила в държавата членка на престой². Следователно въпросното осигурено лице по принцип няма право да изисква испанската институция да поеме частта от разходите за лечение, която не се покрива от държавата членка на престой и която е оставена в тежест на осигурените в нейните рамки лица.

В резултат от жалба, подадена от лице, осигурено в рамките на испанската система за здравеопазване, което е трябвало непредвидено да бъде настанено в болница по време на престой във Франция и на което, при завръщането му в Испания, е отказано възстановяването на частта от разходите за хоспитализация, която Франция оставя в негова тежест в съответствие с правната си уредба, Комисията решава да предяви срещу Испания настоящия иск за установяване на неизпълнение на задължения. Всъщност тази институция счита, че испанската правна уредба е в разрез със свободното предоставяне на услуги, доколкото отказва на осигурените в Испания лица възстановяването на частта от разходите за лечение, която не се покрива от осигурителната институция в държавата членка на престой. При това положение разглежданата правна уредба би довела до ограничаване

¹ Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за [социално осигуряване] на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, в редакцията на същия, произтичаща от изменението и актуализацията с Регламент (ЕО) № 118/97 на Съвета от 2 декември 1996 година (ОВ L 28, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 35 и Поправка — ОВ L 32, 2008 г., стр. 21), изменен съответно с Регламент (ЕО) № 1992/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година (ОВ L 392, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 288). Считано от 1 май 2010 г., този регламент се заменя с Регламент (ЕО) № 883/2004 (ОВ L 166, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 82 и Поправка — ОВ L 33, 2008 г., стр. 12).

² Все пак в изключителни случаи, когато в друга държава членка се предоставят „спешни, незабавни и животоспасяващи“ медицински услуги, които обаче не са предмет на настоящото дело, испанската система за здравеопазване поема и възстановява разходите в пълен размер.

както на предоставянето на услуги, свързани с болнично лечение, така и на туристически или образователни услуги, получаването на които може да мотивира временен престой в друга държава членка.

В постановеното днес решение Съдът счита, че свободното предоставяне на услуги обхваща свободата на установено в държава членка осигурено лице да пътува, например като турист или с цел обучение, в друга държава членка, в която ще бъде с временен престой, и в нея да получава болнично лечение от страна на доставчик, установен във въпросната друга държава членка, когато здравословното състояние на това лице поради необходимостта от подобно лечение по време на престоя му. Все пак **според Съда не би могло да се счита, че като цяло испанската правна уредба е в състояние да ограничи свободното предоставяне на услуги, свързани с болнично лечение, на туристически или на образователни услуги.**

В това отношение Съдът внимателно разграничава случаите на непредвидени медицински услуги от тези на разрешените предвидени медицински услуги в друга държава членка.

Той приема, че условията за настаняване в болница в друга държава членка могат да са повече или по-малко благоприятни или неблагоприятни за осигурено лице, което пътува в друга държава членка, например с цел туризъм или обучение, а не както в случая на предвидени медицински услуги поради недостиг на предлагането в рамките на своята система за здравеопазване. Всъщност това положение се дължи на разликите между държавите във връзка с обхвата на социалното осигуряване и на целта на Регламент № 1408/71 да се координират националните законодателства, но не и да се хармонизират³.

От друга страна Съдът отбелязва, че когато непредвиденото болнично лечение се предоставя при обстоятелства, свързани най-вече с неотложност на положението, тежко засягане на здравето или тежка злополуката или с невъзможност от медицинска гледна точка да се извърши репатриране в държавата членка по осигуряване, е невъзможно на испанската правна уредба да се придаде каквото и да е ограничително действие относно предоставянето на услуги, свързани с болнично лечение, от доставчици, установени в друга държава членка. В тези случаи осигуреното лице няма възможност за избор между настаняване в болница в държавата членка на временния престой и предсрочно завръщане в Испания.

В допълнение, в случаите, когато непредвидените медицински услуги се предоставят при условията на липса на избор между настаняване в болница в държавата членка на временния престой и предсрочно завръщане в Испания, Съдът отбелязва, че евентуалното решение на осигуреното лице да се завърне предсрочно в Испания или да се откаже от пътуване в друга държава членка би зависело, от една страна, от реалната необходимост от болнично лечение в рамките на временния престой, породена от здравословното му състояние и, от друга, от приложимото равнище на покриване на разходите в държавата членка на временния престой за предвижданото в нея болнично лечение, съвкупните разходи за което са неизвестни към този момент. Поради тази причина Съдът стига до извода, че в тези хипотези възможността осигурени в рамките на испанската система за здравеопазване лица да бъдат накарани да се завърнат предсрочно в Испания, за да получат там болничното лечение, което е станало необходимо, или да се откажат от

³ В това отношение Съдът уточнява, че неговата практика във връзка със свободното предоставяне на услуги при предвидено лечение не би могла да се приложи по отношение на непредвидените медицински услуги. По този въпрос Съдът отбелязва, че случаите, в които се прибегва до планирано болнично лечение в друга държава членка, произтичат от обективна констатация относно липсата на предлагане в държавата членка по осигуряване на съответното лечение или на лечение със същата степен на ефикасност в приемлив от медицинска гледна точка срок. При подобно положение, по силата на правилата за свободно предоставяне на услуги, а следователно и в допълнение на задълженията си, произтичащи от прилагането на Регламент № 1408/71, за разлика от режима при непредвидено болнично лечение, в случая на предвидени медицински услуги държавата членка трябва да гарантира на осигуреното лице също толкова благоприятно равнище на покриване на разходите, каквото би предоставила на заинтересуваното лице при наличие в собствената ѝ система за здравеопазване на посоченото лечение в такъв срок.

пътуване в друга държава членка, поради това че не могат да разчитат на допълващо участие от испанска страна, е твърде несигурна и непрямка.

Освен това Съдът подчертава, че за разлика от предвидените медицински услуги, броят на случаите на предоставяне на непредвидени медицински услуги не може да се предвиди и не подлежи на контрол. При тези обстоятелства **той приема, че прилагането на Регламент № 1408/71 се основава на глобалното прихващане на рисковете**. В този смисъл в рамките на установения с посочения регламент механизъм по отношение на непредвидените медицински услуги се осъществява всеобщо уравновесяване. Действително, случаите, при които непредвиденото болнично лечение, оказано в друга държава членка, свързани в резултат от прилагането на правната уредба на другата държава членка с по-високи разходи за държавата членка по осигуряване, отколкото ако лечението бе оказано в някое от нейните заведения, се уравновесяват от случаите, при които — обратно — прилагането на правната уредба на държавата членка на престои води до налагане на държавата членка по осигуряване на по-ниска финансова тежест отколкото при прилагането на собствената ѝ правна уредба.

При това положение **налагането на задължение на държава членка неотменно да гарантира на своите осигурени лица допълващо възстановяване, когато приложимото равнище на покриване на разходите в държавата членка на престои за непредвидено болнично лечение се окаже по-ниско от приложимото равнище по силата на собствената ѝ правна уредба, би означавало да се осуети самият замисъл на системата, която Регламент № 1408/71 има за цел да въведе**. Действително при тази хипотеза държавата членка по осигуряване би се оказала систематично изложена на по-високата финансова тежест, независимо дали поради прилагането на правната уредба на държавата членка на престои, която предвижда по-високо равнище на покриване на разходите от предвиденото в правната уредба на държавата членка по осигуряване, или поради прилагането на последната правна уредба в обратната хипотеза.

Поради изложените причини Съдът отхвърля иска на Комисията.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Съюза, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок. Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708